Спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО), сключени от Република България са шестдесет и девет, като най-новата ратифицирана спогодба е тази с кралство Саудитска Арабия за избягване на двойното данъчно облагане по отношение на данъците върху доходите и предотвратяване на отклонението от данъчно облагане, обнародвана в ДВ, бр. 77 от 18.09.2018г.

Понятието двойно данъчно облагане в най-общия случай представлява облагане на едно и също лице (физическо или юридическо) със сходен данък върху един и същи доход от две различни държави. Със спогодбите се цели разпределяне на правото на данъчно облагане между договарящите държави. За да бъде приложима една спогодба следва лицето, търсещо прилагането й да бъде местно лице на договаряща държава и да е налице обвързаност между държавите – едната да е държавата на място лице, а другата държавата на източника на доход. Необходимо е също така предвидените данъци да са преки – корпоративен, подоходен и други, а не косвени (ДДС, акциз) или местни данъци.

Следва да се има предвид, че СИДДО никога не създава нови данъци или допълнителна данъчна тежест, а само ограничава правата на облагане на държавите, като прилага методи за избягване на двойното данъчно облагане, както следва: метод на освобождаване (с прогресия) и метод на данъчния кредит (обикновен или пълен данъчен кредит). Доходите, предмет на регулиране от съответната спогодба могат да бъдат печалби от стопанска дейност, авторски и лицензионни възнаграждения, печалби от прехвърляне на имущество, дивиденти, лихви и други.

Българският закон за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) определя, че местните юридически лица се облагат с данъци в България за печалбите и доходите си от всички източници в страната и в *чужбина*. Когато доходът произтича от друга държава, тя като държава на източника на доход в повечето случаи също има право да обложи лицето за този доход. Именно това двойно данъчно облагане следва да бъде елиминирано или ограничено чрез прилагане на СИДДО.

На основание чл. 195, ал. 1 от ЗКПО доходите на чуждестранни юридически лица от източник в страната, посочени в чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8 от ЗКПО, които не са реализирани

CR legal DL 2018. Всички права запазени.

чрез място на стопанска дейност в страната, подлежат на облагане с данък при източника, който е окончателен. Ставката на данъка е 10 на сто и се удържа върху брутният размер на следните доходи: доходи от наем на недвижимо имущество, намиращо се в страната; доходи от разпореждане с недвижимо имущество; възнаграждения за технически услуги; доходи от лихви; доходи от наем или друго предоставяне за ползване на движимо имущество; авторски и лицензионни възнаграждения; доходите от финансови активи; възнаграждения по договори за франчайз и факторинг; възнаграждения за управление или контрол на българско юридическо лице.

Тези доходи, реализирани от чуждестранни юридически лица в България не чрез място на стопанска дейност (т.е. не чрез клон, търговско представителство, магазин, ателие, завод, строителен обект и други), подлежат на облагане съгласно Българския закон в България като държава на източника с окончателен данък 10%. Ако държавата на местното лице също предвижда облагане на този доход е налице опасност от двойно данъчно облагане и следва да се приложи СИДДО между държавите при спазване на специфичните изисквания на законодателството за прилагане на спогодбата и след снабдяване с необходимите документи.

В повечето случаи, данъкът при източника се удържа от местните юридически лица, които внасят и декларират дължимия данък за тримесечието в срок до края на месеца, следващ тримесечието. Декларацията се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, където е регистриран платецът на дохода.

Доходите от дивиденти и ликвидационни дялове от участие в местни юридически лица също са от източник в страната. С данък при източника се облагат и доходите от дивиденти и ликвидационни дялове, разпределени от местни юридически лица в полза на: 1. чуждестранни юридически лица, с изключение на случаите, когато дивидентите се реализират от чуждестранно юридическо лице чрез място на стопанска дейност в страната; 2. местни юридически лица, които не са търговци, включително на общини.

Когато дивидентите и ликвидационните дялове са разпределени в полза на чуждестранно юридическо лице, което е местно лице за данъчни цели на държава –

CR legal DL 2018. Всички права запазени.

членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, данък при източникът не се дължи. Изключение са случаите на скрито разпределение на печалба.

Данъкът върху доходите от дивиденти и ликвидационни дялове се удържа от местните юридически лица, разпределящи дивидентите. Данъчната ставка е 5 на сто. Платците на дохода са длъжни да внесат дължимите данъци в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивиденти или на ликвидационни дялове.

CR legal DL 2018. Всички права запазени.